



Udkast til Natura 2000-handleplan 2016–2021

Anholt og havet nord for

Natura 2000-område nr. 46

Habitatområde H42

Fuglebeskyttelsesområde F32

Titel: Natura 2000-handleplan 2016–2021 Anholt og havet nord for
Udgiver: Norddjurs Kommune
År: 2016
Forside: Ørkenen fotograferet fra Ostebakken. Foto: Norddjurs Kommune

Må citeres med kildeangivelse.



Indhold

Resumé.....	4
Baggrund	5
Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan	6
Behov for indsatser	8
Indsatser fordelt på aktør	9
Prioritering af den forventede indsats.....	10
Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse.....	11
Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner	12
Bilag 2: Indsatsprogram og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan	13
Bilag 3: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag.....	14
Bilag 4: Kortbilag.....	15

Resumé

Natura 2000-området N46 har et areal på 47.878 ha og består af Habitatområde H42 og Fuglebeskyttelsesområde F32. Området afgrænses som vist på kortet sidst i handleplanen.

Det store havområde nord for øen udgør 95 % af hele Natura 2000-området. På land domineres Anholt mod øst af Ørkenen, som udgør 85 % af landarealet.

Målet med Natura 2000-indsatsen er at bevare og fremme de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Dette kaldes udpegningsgrundlaget, der i Natura 2000-område N46 er sammensat, som nedenstående tabel viser:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde H42 naturtyper:	
<ul style="list-style-type: none">• Sandbanke (1110)• Lagune* (1150)• Forklit (2110)• Hvid klit (2120)• Grå/grøn klit (2130)• Kliihede* (2140)	<ul style="list-style-type: none">• Grårisklit (2170)• Skovklit (2180)• Klitlavning (2190)• Enebærklit* (2250)• Skovbevokset tørvemose* (91D0)
Udpegningsgrundlag for Habitatområde H42 arter:	
<ul style="list-style-type: none">• Gråsæl (1364)• Spættet sæl (1365)	
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde F32 fugle:	
<ul style="list-style-type: none">• Ederfugl (T)• Sortand (T)• Fløjlsand (T)	

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N46. Tallene i parenteserne viser habitatdirektivets talkoder for arter og naturtyper. Markeringen * viser, at der er tale om en såkaldt prioriteret naturtype, som er af særlig betydning i EU. (T) viser, at der er tale om trækfugle.

Handleplanen beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2021, herunder:

- at indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats,
- at de lysåbne terrestriske naturtyper sikres en hensigtsmæssig drift og pleje ved bekæmpelse af invasive arter,
- at der skal arbejdes for at opnå naturmæssig robusthed ved at sikre større sammenhængende lysåbne naturtyper,
- at vandområdeplanerne (tidligere kaldet vandplaner) samt øvrig myndighedsudøvelse skal bruges til at sikre sælers fødegrundlag samt
- fødegrundlaget for ederfugl, sortand og fløjlsand,
- at skovnaturtyper skal sikres via skovnaturtype-bevarende drift og pleje.

De væsentligste naturforvaltningsmæssige opgaver i området knytter sig til klitnaturtyperne samt de marine naturtyper, som betinger fødegrundlaget for store mængder af havfugle og sæler.

Læsevejledning:

Handleplanen er baseret på en skabelon, der er udarbejdet af Kommunernes Landsforening og af danske kommuner. Heri indgår en række tabeller. For at lave en ensartet struktur i alle handleplaner omtales alle tabeller, også hvor disse ikke er relevante for denne handleplan. Det vil så fremgå af teksten, hvor og hvorfor tabeller er udeladt.

Baggrund

Naturstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for de 252 udpegede beskyttelsesområder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte beskyttelsesområde og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2016–2021. Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens (tidligere Svanas) [hjemmeside](#).

Ud fra Natura 2000-planerne har kommunerne udarbejdet kommunale handleplaner, som skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Norddjurs Kommune på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område N46 Anholt og havet nord for.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Miljøstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Miljøstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021.

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29/09/2016), i bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (BEK nr. 944 af 27. juni 2016) og i bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning (BEK nr. 946 af 27. juni 2016).

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag.
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevarerministeriet og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De kommunale handleplaner skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen, i forhold til vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen, og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LOV nr. 425 af 18/05/2016). Dette indebærer, at der skal gennemføres en strategisk miljøvurdering af en række planer og programmer.

På denne baggrund er der gennemført en strategisk miljøvurdering af de statslige Natura2000-planer.

De kommunale handleplaner er ligeledes omfattet af et krav om, at kommunen skal tage stilling til, om udkastet til den kommunale handleplan skal undergå en miljøvurdering, eller om handleplanen kan screenes ud. Kommunens screeningsafgørelse udmøntes herefter i en konkret afgørelse, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer § 4, stk.4, hvor kommunen redegør for væsentligheden af indvirkningerne af det konkrete forslag til handleplan. Screeningsafgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside inden vedtagelsen af handleplanen og vil kunne påklages jævnfør miljøvurderingslovens § 16, stk. 1. På baggrund af screeningerne vurderes det, at der ikke skal gennemføres en strategisk miljøvurdering af handleplanerne.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

De kommunale handleplaner for første planperiode har været gældende siden udgangen af 2012. Kommunen har i den mellemliggende periode arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-handleplanen for planperioden 2010-2015.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over de realiserede, påbegyndte og planlagte projekter inden for Natura 2000-området.

Tabel 1. Følgende projekter er finansieret via kommunens egne midler eller DUT-midler:

	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
Norrdjurs Kommune	Løbende rydning af birk (på og ved Nordbjerg) og af andre problemarter hist og her	-	Ca. 20 ha realiseret
Norrdjurs Kommune	Vedligeholdelse af resultaterne af tidligere LIFE-projekt fra 1994-96, dvs. 3 årig turnus med fjernelse af nyspiret bjergfyr i Ørkenen	-	Brutto ca. 490 ha realiseret
Norrdjurs Kommune	Rydning af tæt bevoksning med bjergfyr ved Flyvepladsen	-	3 ha realiseret
Norrdjurs Kommune	Genpleje af arealet plejet i 2015, hvor plejen blev finansieret af landdistriktsmidler, herunder fjernelse af rynket rose i Ørkenen og af birk ved Flakket	-	20 ha realiseret i 2015, løbende genpleje af resterende ca. 142 ha fortsættes fra 2016 og frem

Tabel 2. Følgende projekter er finansieret gennem landdistriktsmidler og er faciliteret af kommunen:

	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
Norrdjurs Kommune	Pleje af græs- og naturarealer	-	15 ha realiseret
	Hegning	-	15 ha realiseret
	Førstegangsydning af klitnatur	-	162 ha realiseret

Tabel 3. Der er iværksat følgende Life-projekter:

Norrdjurs Kommune	<ul style="list-style-type: none">I 1994-1996 gennemførte Århus Amt et LIFE-projekt på ca. 490 ha, hvor der blev ryddet Bjerg-Fyr i Ørkenen. Som nævnt vedligeholdes resultaterne af dette projekt nu af Norrdjurs Kommune. <p>Der er ikke iværksat yderligere LIFE-projekter (endnu), men Norrdjurs Kommune har deltaget i følgende LIFE-ansøgninger:</p> <ul style="list-style-type: none">LIFE13 NAT/DK/000172 Management and restoration of rare Danish dry nature types (LIFE for dry nature) (der desværre ikke blev imødekommet)LIFE16 NAT/DK/ improving conservation status of rare dry coastal nature types on small islands in the Kattegat region in Denmark (Dry coastal nature LIFE)Norrdjurs Kommune er koordinerende støttemodtager (dvs. hovedansøger) i begge de nye LIFE-ansøgninger.
-------------------	---

Ud over de ovennævnte indsatser har kommunen arbejdet for at gennemføre Natura 2000-handleplanen gennem følgende tiltag:

- Fundraising med henblik på at finansiere LIFE-ansøgningerne.
- Løbende dialog og forhandling med lodsejere gennem hele første planperiode (det meste af området ejes af én privat lodsejer).
- Løbende formidling til kommunalbestyrelsen om Natura 2000-ordningen.
- Oplysning om Natura 2000-ordningen og demonstration af naturplejeprojektet på tur til Anholt med kommunens udvalg for teknik og miljø.

- Fremstilling og distribution af to forskellige pjecer om naturplejen på Anholt, hhv. én om plejen finansieret af landdistriktsprojektet i 2015 og én om den vedligeholdende pleje, der gennemføres fra slutningen af 2015 og frem.
- Opsætning skilte fire forskellige steder på øen med oplysninger om naturplejen i de to ovennævnte projekter.
- Afholdelse af flere offentlige møder med øens beboere om Natura 2000-ordningen og naturplejen
- Fremstilling af pressemeddelelser om Natura 2000-ordningen og den naturpleje, der gennemføres på Anholt.

Behov for indsatser

Natura 2000-planen for Anholt og havet nord for beskriver de konkrete mål for indsatsen. Indsatsprogrammet og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan kan ses i bilag 2, mens naturtyper på udpegningsgrundlag fremgår af bilag 3. På baggrund af dette har kommunen vurderet, at der er behov for nedenstående konkrete forvaltningstiltag. Hvor igangsatte indsatser fra handleplanen for planperioden 2010-2015 ikke er gennemført i sin helhed, indgår den udestående indsats i opgørelsen over behovet for konkrete forvaltningstiltag.

Tabel 4. Behov for forvaltningstiltag for naturtyperne

Forventede forvaltningstiltag og metoder		Skøn over behov		
		Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Lysåbne naturtyper	Rydning af uønsket opvækst	Ca. 675 ha	Op til 209 ha	Op til 884 ha
	Græsning eller høslæt	15 ha	-	15 ha
Skovnaturtyper uden fredskovs-pligt	Skovnaturtype-bevarende drift og pleje	-	Op til 25 ha	Op til 25 ha

Tabel 5. Behov for forvaltningstiltag for arter udover indsatser for naturtyper

Forventede forvaltningstiltag og metoder		Skøn over behov		
		Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
<ul style="list-style-type: none"> • Reservat for gråsæl og spættet sæl* • Vandområdeplaner samt øvrige Natura-2000 myndighedsudøvelse bruges til at sikre sælers fødegrundlag 		<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 12 ha på land • Ca. 80 ha til havs 	-	Ca. 92 ha
Ederfugl, Sortand og fløjlsand Vandområdeplaner samt øvrige Natura 2000-myndighedsudøvelse bruges til at sikre fødegrundlag		Ca. 45.500 ha til havs	-	Ca. 45.500 ha til havs

* Opretholdelse og tilsyn med sælreservatet er Miljøstyrelsens og Naturstyrelsens ansvar.

Indsatser fordelt på aktør

I Natura 2000-planens indsatsprogram er der følgende generelle retningslinjer:

1. Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
2. Der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje.
3. Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
4. Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper.
5. For skovnaturtyper skal sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen.
6. Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

I Natura 2000-planens indsatsprogram er der følgende områdespecifikke retningslinjer:

1. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne hvid klit (2120), grå/grøn klit (2130), klitlavning (2190) og enebærkrat (2250) med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.
2. Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på, hvid klit, grå/grøn klit, klithede, grårisklit og enebærklit, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Tabel 6 udgår

Det vurderes, at der ikke er behov for en nærmere fordeling af indsatserne mellem Norddjurs Kommune og andre myndigheder, da det ligger en veldefineret præmis ved implementering af Natura 2000-handleplanerne. Norddjurs Kommune har ansvar for skov uden fredskovspligt samt de lysåbne naturtyper, mens Miljøstyrelsen har ansvar for skov med fredsskovspligt. Inden for Natura 2000-området findes ingen skov med fredsskovspligt, derfor har Norddjurs Kommune ansvar for hele indsatsen for naturtyperne på land.

Miljøstyrelsen/Naturstyrelsen har ansvar for at sikre funktionaliteten af sælreservatet, mens såvel Norddjurs Kommune som andre myndigheder er forpligtiget til at sikre god vandkvalitet ved implementering af vandområdeplanerne samt den generelle myndighedsudøvelse.

Se fordelingen af myndighedsansvar i bilag 3.

Norddjurs Kommune ejer nogle ganske få (dvs. 8) hektar i Natura 2000-området. Kommunen vil sikre forvaltning af disse områder i sammenhæng med den øvrige Natura2000-forvaltning.

Prioritering af den forventede indsats

Natura 2000-planerne 2016-2021 har fokus på:

- Sikring af naturpleje
- Færdiggørelse og sikring af indsats fra planperioden 2009-2015
- Sammenhæng i naturen
- Levesteder for ynglefugle og bekæmpelse af invasive arter.

Prioriteringen af den forventede forvaltningsindsats i planperioden skal ske på baggrund af opgørelsen af behovet for konkrete forvaltningstiltag (se tabel 4). Den nedenstående prioritering vil således afspejle den forventede tidsfølg af indsatsen i forbindelse med de konkrete forvaltningstiltag.

- I Natura 2000-område N46 vil der være fokus på at vedligeholde områder, der allerede er plejet i første planperiode. Dette sker ved fortsat bekæmpelse af invasive og andre problemarter på hvid klit (2120), grå/grøn klit (2130), klithede (2140), grårisklit (2170), klitlavning (2190) og enebærkrat (2250).
- Herudover vil der arbejdes for yderligere rydning nye arealer med hvid klit (2120), grå/grøn klit (2130), klithede (2140), grårisklit (2170), klitlavning (2190) og enebærkrat (2250).
- Indsatsen vil have fokus på at fastholde den opnåede tilstand og at hindre spredning med invasive arter og andre problemarter til Anholt sårbare naturtyper, mens tid er.
- Indsatsen gennemføres i videst muligt omfang ved lodsejernes frivillige medvirken.
- Indsatsen finansieres delvis af kommunale midler, der suppleres med ekstern finansiering af indsatsen.
- Vandområdeplaner samt øvrige Natura 2000-myndighedsudøvelse bruges til at sikre fødegrundlag for gråsæl, spættet sæl, sortand, edderfugl og fløjsand.



Sønderbjerg med udsigt over et nu lysåbent areal, der er ryddet for bjergfyr. Bevoksningen til højre viser, hvordan området så ud inden plejen.

Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Norddjurs Kommunes hensigt at planlægge og udføre projekterne som vist i tabel 4, og i den forbindelse tager kommunen en række initiativer for at inddrage lodsejere og andre interessenter i projekterne.

Tabel 7 viser Norddjurs Kommunes plan for interessentinddragelse, men der kan ske ændringer, hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 7. Forventet plan for interessentinddragelse.

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan	Kommune
Orientering og forhandling	Løbende møder med berørte lodsejere forud, under og efter konkrete genopretningsaktioner med henblik på orientering om projektstatus samt drøftelse og forhandling om konkrete initiativer.	Hele planperioden	Norddjurs Kommune
Orientering	Løbende opdatering af Kommunalbestyrelsen om Natura 2000-ordningen samt plejeprojekters status.	Hele planperioden	Norddjurs Kommune
Orientering	Løbende orientering af Kommunens Grønne Råd om Natura 2000-ordningen samt plejeprojekters status. Grønt Råd afholder møde 2 gange årligt.	Hele planperioden	Norddjurs Kommune
Høring	Høring af særligt nedsat borgergruppe forud for, at konkrete plejeinitiativer igangsættes. Borgergruppen tænkes at bidrage med lokal viden om særlige naturområder, vigtige hensyn til lokale forekomster af dyr- og planter mm. Borgergruppen tænkes at overlappes med den plejegruppe, der nedsættes i forbindelse med en ny fredning på Anholt.	Hele planperioden	Norddjurs Kommune
Løbende formidling	Løbende offentlig tilgængelig formidling om konkrete plejeprojekter på Norddjurs Kommunes hjemmeside, Norddjurs Kommunes Facebook-side, Anholt-posten, i lokale medier mm.	Hele planperioden	Norddjurs Kommune
Formidling	Hvis LIFE-ansøgningen 2016 går igennem: <ul style="list-style-type: none"> • Borgermøder og offentlige ture • Opsætning af nye informationstavler • Andre tiltag jævnfør ansøgningen 	2017-2023	Norddjurs Kommune
Formidling	(Om nødvendigt) Vedligeholdelse af informationstavler og fremstillede pjecer vedr. naturplejen.	Hele planperioden	Norddjurs Kommune

Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner

Bilag 1 udelades.

Norrdjurs Kommune ejer en meget lille del af Natura 2000-området (ca. 8 ha). Forvaltning af dette areal indgår i den samlede forvaltningsplan, og der vil derfor ikke blive udarbejdet en særskilt forvaltningsplan for det kommunalt ejede område.

Bilag 2: Indsatsprogram og sammendrag af den statslige Natura 2000-plan

Sammendrag af statslige Natura 2000-plan for område N46 Anholt og havet nord for, forkortet af Norddjurs Kommune.

Natura 2000-planerne har til formål at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Indsatsen gennemføres ved at iværksætte foranstaltninger, der sikrer naturtyperne og gennemføre pleje, der er nødvendig for en række lysåbne naturtyper.

Natura 2000-planen vurderes overordnet set at have en positiv indvirkning på den biologiske mangfoldighed, på befolkningens adgang til større naturoplevelser og at bidrage til opnåelse af vandområdeplanens mål gennem tilbageholdelse af kvælstof.

Indsatsen for at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, der er omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, vurderes også have en positiv indflydelse på øvrige arter og naturtyper i området. I Natura 2000-område N46 gennemføres der en indsats for at sikre en, for naturtyperne, hensigtsmæssig drift og pleje. Der gennemføres supplerende en indsats for at begrænse forekomsten af invasive arter på naturtyperne hvid klit, grå/grøn klit, klitlavning og enebærkrat.

I Natura 2000-området arbejdes der desuden for at sikre egnede levesteder for gråsæl og spættet sæl samt for trækfuglene edderfugl, sortand og fløjsand.

Indsatsprogram

Natura 2000-indsatsen har til formål at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne omfatter. Indsatsen strækker sig over flere 6-årige planperioder. Hver planperiode har en overordnet prioritering, der skal sikre, at Danmark efterlever vore EU-forpligtelser, og at der er sammenhæng mellem indsats og tilgængelige virkemidler.

For 2. planperiode er det den nationale prioritering, at den planlagte og igangsatte indsats i 1. planperiode fastholdes og afsluttes. Der tages hånd om særligt truede naturtyper og arter, samt at der påbegyndes en strategisk indsats for langsigtet at sikre den nødvendige pleje af de lysåbne naturarealer.

Indsats til bedring af vandkvaliteten i overflade- og grundvand gennemføres som led i vandplanlægningen, ligesom reduktion af kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Natura 2000-planerne indeholder en række generelle retningslinjer, der gælder for alle områder og nogle specifikke retningslinjer, der gælder for det enkelte Natura 2000-område. Staten stiller en række virkemidler til rådighed for at planerne kan gennemføres, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk.

Generelle retningslinjer

1. Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
2. Der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje.
3. Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
4. Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper.
5. For skovnaturtyper skal sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen.
6. Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Områdespecifikke retningslinjer

1. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne hvid klit (2120), grå/grøn klit (2130), klitlavning (2190) og enebærkrat (2250) med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.
2. Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på hvid klit, grå/grøn klit, klithede, gråris klit og enebærklit, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang. Det er en fælles opgave for kommuner og offentlige lodsejere at aftale nærmere på hvilke arealer og i hvilke kommuner, den konkrete indsats skal foregå.

Bilag 3: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område bestående af habitatområde H43.

Tabel 8. Naturtyper på udpegningsgrundlaget.

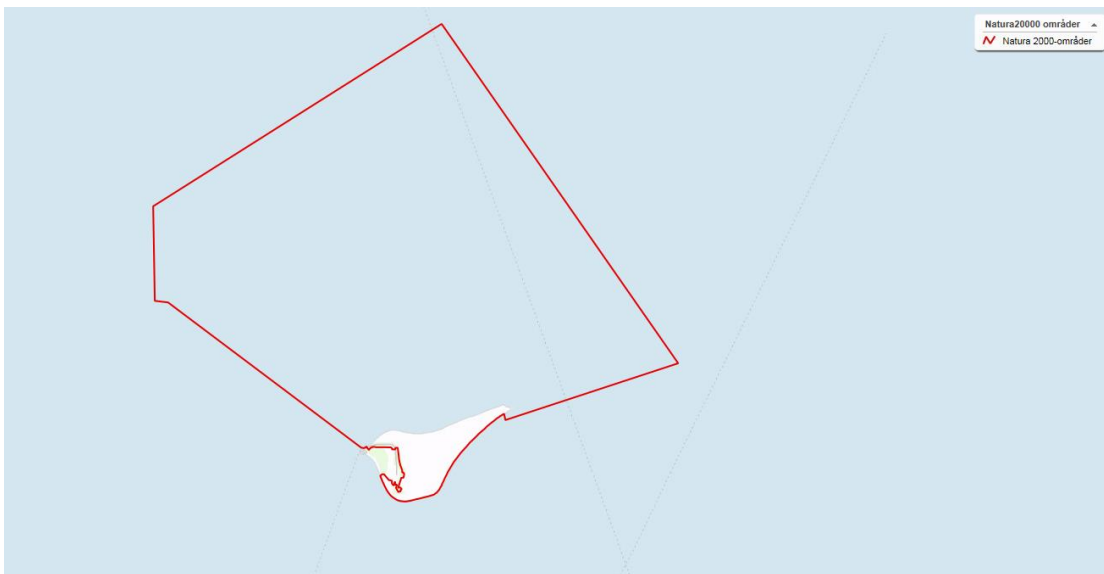
Naturtype nr.	Naturtype navn	Sum	
		Norddjurs Kommune Ha	I alt ha
1110	Sandbanke	5504	5504
1150	Lagune*	Ca. 4,4	4,4
2110	Forklit	8,4	8,4
2120	Hvid klit	93,2	93,2
2130	Grå/grøn klit	734,6	734,6
2140	Klithede*	958,7	958,7
2170	Grårisklit	217,6	217,6
2180	Skovklit	25,5	25,5
2190	Klitlavning	270,4	270,4
2250	Enebærklit	36,3	36,3
91D0	Skovbevokset tørvemose*	?	?
I alt			Minimum 7853,1

Der er foretaget en kortlægning og tilstandsvurdering af følgende naturtyper i Natura 2000-området:

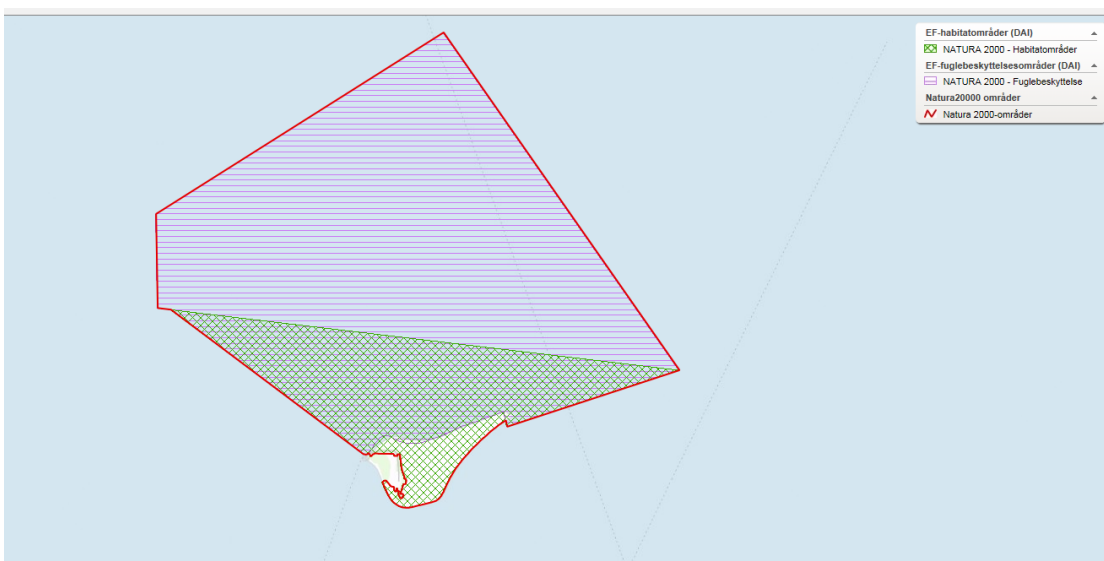
Tabel 9. Naturtilstand/skovtilstand af kortlagte naturtyper

Naturtype nr.	Naturtype navn	Naturtilstand					Sum
		I ha	II Ha	III ha	IV Ha	Ingen tilstand	Ha
1110	Sandbanke	-	-	-	-	5504	5504
1150	Lagune*	-	-	-	-	4,4	4,4
2110	Forklit	8,4	-	-	-	-	8,4
2120	Hvid klit	-	34,3	58,9	-	-	93,2
2130	Grå/grøn klit	-	713,2	21,4	-	-	734,6
2140	Klithede*	-	954,5	4,2	-	-	958,7
2170	Grårisklit	-	217,4	0,2	-	-	217,6
2180	Skovklit	-	25,5	-	-	-	25,5
2190	Klitlavning	-	270,2	0,2	-	-	270,4
2250	Enebærklit	-	26,9	9,4	-	-	36,3
91D0	Skovbevokset tørvemose*					? ha	-
						5508,4	7853,1

Bilag 4: Kortbilag



Natura 2000-område N46 Anholt og havet nord for.



Fordelingen af hhv. habitatområde og fuglebeskyttelsesområde i Natura 2000-område N46.